

อิทธิพลทางตรง ทางอ้อม และผลรวมของผู้ซื้อนกปรอดหัวโขนเคราแดง
ที่ผิดกฎหมายในอำเภอบางกะปิ

The Direct, Indirect, and Total Influence of buyer of Illegal

The red-whiskered bulbul in Bangkokpi Canton

พันตำรวจโท พิชศาล พันธุ์วัฒนา¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ซื้อนกปรอดหัวโขนเคราแดงที่ผิดกฎหมายในอำเภอบางกะปิ และ (2) อิทธิพลของลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ซื้อ พฤติกรรมนก การเข้าถึงแหล่งซื้อ ราคาเทียบนกถูกกฎหมายที่มีต่อการซื้อนกปรอดหัวโขนเคราแดงที่ผิดกฎหมายของผู้ซื้อในพื้นที่เขตบางกะปิ ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลจากผู้ซื้อนกจำนวน 78 ราย จากการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิคการวิเคราะห์เส้นทาง ผลการวิจัยพบว่า (1) ผู้ซื้อนกปรอดหัวโขนเคราแดงที่ผิดกฎหมายเกือบทั้งหมดเป็นเพศชาย อายุระหว่าง 41 - 60 ปี การศึกษาระดับปริญญาตรี รายได้ต่อเดือนเฉลี่ย 25,001 - 35,000 บาท ผู้ซื้อนกส่วนใหญ่มีประสบการณ์เลี้ยง 6 - 10 ปี เลี้ยงนกที่บ้านไว้ 6 - 10 ตัว คิดเห็นว่าราคาของนกผิดกฎหมายต่ำกว่าเมื่อเทียบกับนกที่ถูกกฎหมายและซื้อนกที่ผิดกฎหมายเป็นประจำ (2) ราคาเทียบนกถูกกฎหมายมีอิทธิพลทางตรงมากที่สุดต่อการซื้อนกปรอดหัวโขนเคราแดงผิดกฎหมาย และลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ซื้อไม่มีอิทธิพลทางอ้อมและอิทธิพลรวมต่อการซื้อนกปรอดหัวโขนเคราแดงผิดกฎหมายของผู้ซื้อในอำเภอบางกะปิ

คำสำคัญ : นกปรอดหัวโขนเคราแดง, ผิดกฎหมาย, อำเภอบางกะปิ

Abstract

The objectives of this research were to study (1) Demographic characteristics of buyers of red-whiskered bulbul which is illegal for trading in Bangkokpi canton and (2) The influence of Demographic characteristics of the buyers, the bird's behaviors, channels of trade, legal birds' price

¹ อาจารย์คณะตำรวจศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ เลขที่ 90 ต.สามพราน อ.สามพราน จ.นครปฐม 73110, 0819056711, jodd0509@gmail.com

comparing to bulbul's price. This study was conducted by quantitative approach, questionnaire was used to collect data from 78 Illegal buyers by purposive sampling. The data were analyzed using path analysis. The results indicated that (1) Almost of the buyers of red-whiskered bulbul which is illegal had male, 41 - 60 years old, bachelor degrees, income 25,001 - 35,000 per month. Most buyers had experience 6 - 10 years, rear 6 - 10 birds in home, think to legal birds' price lower than bulbul's price. Often buys illegal bird. (2) price comparison between both types of the birds had the most direct influence, and demographic characteristics of the buyers had the total and indirect influence.

Keywords: The red-whiskered bulbul, Illegal, Bangkapi canton

ที่มาและความสำคัญ

นกปรอดหัวโขนเคราแดง (Red-Whiskered Bulbul) มีชื่อทางวิทยาศาสตร์ว่า “*Pycnonotus jocosus*” เรียกกันทั่วไปว่า “นกกรงหัวจุก” บางคนเรียกว่า “นกหัวจุก” เป็นการเรียกตามลักษณะของนกชนิดนี้ที่มีจุกที่หัวคนไทยต่างพื้นที่เรียกนกชนิดนี้แตกต่างกัน คนภาคใต้เรียกนกประเภทนี้ว่า “นกกรงหัวจุก” บางคนเรียกว่า “นกกรง” คนภาคเหนือเรียกนกชนิดนี้ว่า “นกปรืดเหลว” บ้างก็เรียกว่า “นกพิขหลิว” คนภาคกลาง เรียกนกชนิดนี้ว่า “นกปรอดหัวจุก” บางคนเรียกว่า “นกปรอดหัวโขน” (พิชกาล พันธุ์วัฒนา, 2557, น.105-111) ลักษณะโดยทั่วไปของนกชนิดนี้เป็นนกขนาดเล็กโต มีปากเรียวยาวแหลมปลายปากโค้งเล็กน้อย และมีขนสั้นแข็งบริเวณโคนปากขน ที่ตัวมีสีดำอมน้ำตาล มีขนจุกที่หัวตั้งตรงปลายจุกที่ติดกับลำคอมีสีดำสนิท ที่แก้มมีขนสีขาวและมีจุดสีแดงที่ข้างตาทั้ง 2 ข้าง โคนหางล่างมีสีแดง มีเสียงร้องที่ไพเราะจนได้รับฉายาว่า “The Nightingale of Persia” เนื่องจากมีคุณสมบัติและลักษณะเด่นกว่านกชนิดอื่น ตรงเสียงร้องที่มีท่วงทำนองสูงต่ำสั้นยาวลักษณะคล้ายทำนองเพลง มีสำนวนเป็นเอกลักษณ์ตามแต่ถิ่นอาศัย และน้ำเสียงของนกแต่ละตัวจะมีความกลมเกลี้ยงและแตกต่างกันเป็นเอกลักษณ์เฉพาะ (Kamtajeja, Sitasuwan, Chomdej, & Mennill, 2012, pp. 31-43) นกชนิดนี้อยู่ในสภาพแวดล้อมได้หลากหลาย เช่น ยอดเขาสูง ป่า ที่ราบต่ำ พุ่มหญ้า ชายป่า และเขตที่ใกล้กับชุมชนที่อาศัยของมนุษย์ ชอบอาศัยทำรังอยู่ในพุ่มไม้เล็ก ต้นไม้พุ่มไม้ระแนง รวมถึงตามระเบียบอาคาร โดยนกชนิดนี้มีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมที่มีมนุษย์อาศัยได้เป็นอย่างดี (สีฟ้า ละออง, 2554)

นกปรอดหัวโขนเคราแดงเป็นนกที่อยู่ในบัญชีรายชื่อตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ.2535 ผู้ใดมีไว้ในครอบครองต้องได้รับอนุญาต โดยผู้ขออนุญาตจะต้องได้นกปรอดหัวโขนเคราแดงมาโดยถูกต้องตามกฎหมายคือซื้อนกปรอดหัวโขนเคราแดงที่ได้มาจากการเพาะพันธุ์จากผู้ที่มีใบอนุญาตให้ค้าสัตว์ป่าคุ้มครองแล้วนำหลักฐานหนังสือกำกับการจำหน่ายมาขออนุญาตครอบครองนกตัวนั้นหรือเป็นการครอบครองนกปรอดหัวโขนเคราแดงที่ผู้ครอบครองได้แจ้ง การครอบครองไว้ถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนดให้แจ้ง (ราชกิจจานุเบกษา, 2551) ส่วนนกปรอดหัวโขนเคราแดงที่ผิดกฎหมายเป็นนกที่ผู้คนเลี้ยงไว้โดยไม่มีใบอนุญาตครอบครองที่ออกโดยหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งสังเกตได้ง่ายเพราะนกประเภทนี้ส่วนใหญ่จะไม่มีท่วงท่าที่ใช้ระบุตัวของสัตว์ป่า ซึ่งบนท่วงจะมีตัวอักษรบ่งบอกชื่อเจ้าของนกชื่อฟาร์มนก หรือแหล่งที่มาของนก รวมถึงตัวเลขที่บ่งบอกประวัติของพ่อแม่นกตัวนั้น (สำนักอนุรักษ์สัตว์ป่า, 2554) แหล่งที่มาของนกที่ผิดกฎหมายได้จากการซื้อที่ร้านขายนกที่ผิดกฎหมาย บ้างก็ซื้อขายแลกเปลี่ยนกับเพื่อนในแวดวงนก บ้างก็ดักจับนกที่อยู่ตามธรรมชาติหรือแม้แต่ซื้อขายกันออนไลน์ตามเว็บไซต์ต่าง ๆ ด้วยเหตุหรือวัตถุประสงค์ของผู้ซื้อที่ต่างกัน

เมื่อผู้คนที่นิยมเลี้ยงนกชนิดนี้ต่างซื้อนกปรอดหัวโขนเคราแดงมาด้วยวัตถุประสงค์การเลี้ยงที่แตกต่างกัน เช่น เลี้ยงเป็นงานอดิเรก เลี้ยงไว้เป็นสัตว์เลี้ยง เลี้ยงเพื่อนำนกเข้าร่วมประกวดแข่งขัน เลี้ยงเพื่อจำหน่ายเชิงพาณิชย์ เลี้ยงเป็นประเพณี เลี้ยงเพื่ออนุรักษ์สายพันธุ์นกหรือแม้แต่เลี้ยงเพราะตามกระแสนิยม (กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช, 2552) ส่งผลให้ตลาดซื้อขายของนกประเภทนี้เจริญเติบโตกระจายไปบริเวณกว้าง เริ่มจากภาคใต้กระจายสู่ภาคกลาง ภาคตะวันออก และที่อื่น ๆ ในประเทศรวมถึงกรุงเทพมหานคร (สีฟ้า ละออง, 2554) ซึ่งในจังหวัดกรุงเทพมหานคร โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริเวณถนนรามคำแหง แขวงหัวหมาก อำเภอบางกะปิที่มีกลุ่มคนภาคใต้ได้เข้าพักอาศัยจำนวนมากต่างนิยมเลี้ยงนกปรอดหัวโขนเคราแดงกันอย่างแพร่หลาย พบเห็นได้ตามสนามประกวดแข่งขันนกบ้านพักอาศัย ห้องเช่า โดยเฉพาะอย่างยิ่งหอพักนักศึกษา โดยนกปรอดหัวโขนเคราแดงที่พบเห็นในอำเภอบางกะปิจำนวนมากกว่าครึ่งเป็นนกที่ไม่ผ่านการขึ้นทะเบียนจากหน่วยงานภาครัฐสังเกตได้จากที่ขานกไม่มีห้วงขาระบุรายละเอียดของนก จึงเป็นนกที่ผิดกฎหมายซึ่งมีที่มาหลากหลายช่องทาง เช่น (1) ร้านขายนกที่ผิดกฎหมาย (คมชัดลึกออนไลน์, 2561)ที่เรียกนกประเภทนี้ว่า นกป่าหรือนกเถื่อน (2) ซื้อจากเพื่อนในแวดวงที่เรียกว่านกบ้าน (3) ซื้อทางอินเทอร์เน็ต (มติชนออนไลน์, 2560) หรือจากบุคคลที่ประกาศขายนกผ่านเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับนก อายุของนกเหล่านี้ไม่สามารถระบุได้แน่ชัดมีทั้งอยู่ในวัยลูกป้อน ลูกไข่ นกแก้มแดงจนถึงนกแก่ป่าที่ผู้ซื้อนกประเภทนี้ต่างคาดหวังพฤติกรรมการแสดงออกถึงสัญชาตญาณในการดำรงชีวิตในธรรมชาติของนกที่ต้องมี

ความตื่นตัวสูง มีจิตใญ่กัสู้ และร้องเปล่งสำนวนไพเราะตามแต่ลักษณะเฉพาะถิ่น โดยการซื้อนกปรอดหัวโขนเคราแดงที่ผิดกฎหมายในทุกวัยของนกจะเสียค่าใช้จ่ายน้อยกว่านกที่ต้องตามกฎหมาย เช่น นกผิดกฎหมายในวัยลูกบ่อนราคาขายที่ร้านขายนกจะอยู่ประมาณ 500 - 700 บาท (จุฑารัตน์สัตว์เลี้ยงออนไลน์, 2555) ขณะที่นกที่มีแหล่งกำเนิดจากฟาร์มนกหรือนกที่ต้องตามกฎหมายจะมีราคาต่อตัวประมาณ 1,000 - 1,500 บาท เป็นเหตุปัจจัยหนึ่ง ที่ส่งผลให้ผู้เลี้ยงนกกลุ่มหนึ่งนิยมซื้อนกที่ผิดกฎหมาย ทั้งที่รู้ว่าการครอบครองนกประเภทนี้เป็นการกระทำที่ผิดกฎหมายตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ.2535 โดยโทษความ ผิดฝ่าฝืนตามมาตรา 19 ซึ่งมีบทกำหนดโทษตามมาตรา 47 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสี่ปีหรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ (ราชกิจจานุเบกษา, 2535, น. 1)

ผู้วิจัยประสงค์ศึกษาว่าตัวแปรหรือปัจจัยสำคัญใดที่ส่งผลให้ผู้เลี้ยงนกปรอดหัวโขนเคราแดงในอำเภอบางกะปิซื้อนกที่ผิดกฎหมาย จึงทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องและคัดเลือกประเด็นที่น่าสนใจและมีความสำคัญใช้เป็นตัวแปรอิสระเพื่อศึกษาจำนวน 4 ตัว ประกอบด้วยลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ซื้อ พฤติกรรมนก การเข้าถึงแหล่งซื้อ ราคาเทียบนกถูกกฎหมาย เพื่อศึกษาว่าตัวแปรใดมีอิทธิพลทางตรงทางอ้อม และผลโดยรวมต่อการซื้อนกผิดกฎหมายของผู้เลี้ยง และผลที่ได้ในแต่ละตัวแปรมีความสัมพันธ์เชิงสาเหตุและผลกับการซื้อนกผิดกฎหมายของผู้เลี้ยงที่เป็นตัวแปรตามอย่างไร เพื่อได้ทราบลำดับความสำคัญของตัวแปรที่ก่อให้เกิดการซื้อนกที่ผิดกฎหมายของผู้เลี้ยง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ซื้อนกปรอดหัวโขนเคราแดงที่ผิดกฎหมายในอำเภอบางกะปิ
2. เพื่อศึกษาอิทธิพลของลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ซื้อ พฤติกรรมนก การเข้าถึงแหล่งซื้อ ราคาเทียบนกถูกกฎหมายที่มีต่อการซื้อนกที่ผิดกฎหมายของผู้ซื้อในอำเภอบางกะปิ

ขอบเขตของการวิจัย

งานวิจัยมีขอบเขตแบ่งได้ 4 ด้าน ประกอบด้วย (1) ด้านพื้นที่: ศึกษาการซื้อนกที่ผิดกฎหมายของผู้ซื้อนกปรอดหัวโขนเคราแดงเฉพาะที่อาศัยในอำเภอบางกะปิ (2) ด้านเนื้อหา: ศึกษาเฉพาะตัวแปรที่ปรากฏในกรอบแนวความคิดจำนวน 5 ตัวแปรเท่านั้น (3) ด้านประชากร: ผู้ซื้อนกปรอดหัวโขนเคราแดงเป็นประชากรเป้าหมายเท่านั้น และ (4) ด้านเวลา: ศึกษาต้นเดือนพฤษภาคม - กลางเดือนธันวาคม 2560 ข้อมูลอาจมีการเปลี่ยนแปลง

นิยามศัพท์

นกปรอดหัวโขนเคราแดง หมายถึง นกที่อยู่ในบัญชีรายชื่อตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 ที่ผู้เลี้ยงหรือซื้อไว้เพื่อครอบครองต้องได้รับใบอนุญาตจากหน่วยงานภาครัฐ

นกผิดกฎหมาย หมายถึง นกที่ไม่ได้รับใบอนุญาตจากหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งคนในแวดวงนกใช้คำเรียกว่า นกเถื่อน หรือนกป่า

การซื้อนกที่ผิดกฎหมาย หมายถึง การที่ผู้เลี้ยงซื้อนกปรอดหัวโขนเคราแดงโดยที่นกนั้นไม่ได้รับใบ อนุญาตจากหน่วยงานภาครัฐ

ผู้เลี้ยงนกปรอดหัวโขนเคราแดง หมายถึง บุคคลที่เลี้ยงนกปรอดหัวโขนเคราแดงไว้ในสถานที่อาศัยส่วนตัวในเขตพื้นที่บางกะปิ

อำเภอบางกะปิ หมายถึง เขตที่ตั้งอยู่ตอนกลางของฝั่งพระนคร เป็นเขตที่แบ่งการปกครองย่อย 2 แขวง ประกอบด้วยคลองจั่น และหัวหมาก

แนวคิดและทฤษฎี

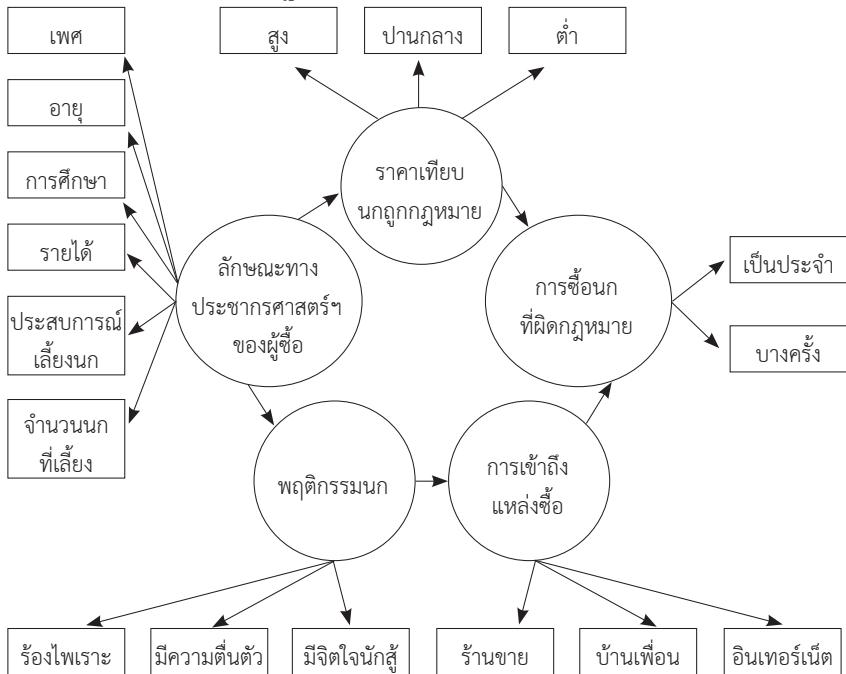
แนวคิดเกี่ยวกับการตัดสินใจซื้อ

กระบวนการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภคคือ การที่ผู้บริโภคเลือกซื้อสินค้าจากทางเลือกที่มีตั้งแต่สองเลือกขึ้นไปโดยผู้บริโภคจะพิจารณาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการตัดสินใจทั้งด้านจิตใจ (ความรู้สึกนึกคิด) และพฤติกรรมทางกายภาพ การซื้อเป็นกิจกรรมทั้งทางด้านจิตใจและกายภาพซึ่งเกิดขึ้นในช่วงระยะเวลาหนึ่งซึ่งทั้งสองกิจกรรมนี้ทำให้เกิดการซื้อโดยผ่านกระบวนการตัดสินใจซื้อ (Buying decision process of consumer) ที่ประกอบด้วย (1) การรับรู้ปัญหา (2) การค้นหาข้อมูล (3) การประเมินผลทางเลือก (4) การตัดสินใจซื้อ และ (5) พฤติกรรมภายหลังการซื้อ (Haubl, & Trifts, 1999, pp.19-24)

แนวคิดการกระทำผิดซ้ำ

ก๊อตเฟรดสัน (Gottfredson) กล่าวว่าผู้กระทำผิดติดนิสัย (Persistence offender) โดยทั่วไปหมายถึง ผู้ที่กระทำผิดซ้ำซากหรือกระทำความผิดบ่อยครั้ง จนถือว่าเป็นนิสัย ซึ่งแต่เดิมจะใช้คำว่าผู้กระทำผิดโดยสันดาน ผู้ที่กระทำผิดติดนิสัยพิจารณาจากการที่ผู้นั้นกระทำผิดซ้ำซาก คือ การกระทำผิดซ้ำหลาย ๆ ครั้ง ถ้ากระทำผิดซ้ำเพียงครั้งเดียวหรือกระทำผิดครั้งที่สองยังไม่ถือเป็นการกระทำผิดติดนิสัย เพราะอาจพลาดพลั้งได้ แต่ถ้ากระทำผิดตั้งแต่สามครั้งขึ้นไป ควรจะถือได้ว่าการทำความผิดซ้ำซาก (Gottfredson, 1996, p.37-39)

กรอบแนวความคิดและสมมติฐาน

ภาพที่ 1 ปัจจัยที่มีผลต่อการซื้อนกปรอดหัวโขนเคราแดงที่ผิดกฎหมาย

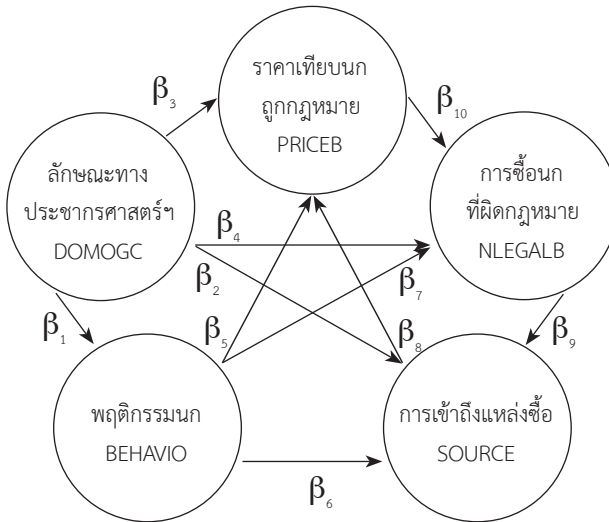
จากภาพที่ 1 พบว่าในงานวิจัยมีตัวแปรทั้งสิ้น 5 ตัวแปร ประกอบด้วย|ตัวแปรตาม 1 ตัว คือ การซื้อนกที่ผิดกฎหมาย และตัวแปรอิสระอีก 4 ตัว ได้แก่ ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ซื้อ พฤติกรรมนก การเข้าถึงแหล่งซื้อ และ ราคาเทียบนกถูกกฎหมาย ซึ่งจากภาพ 1 เป็นรูปแบบความสัมพันธ์เชิงเส้น (linear relationship) มีทิศทางของความสัมพันธ์เป็นเส้นตรงเชิงบวก (positive relationship) ได้แก่ ตัวแปรลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ซื้อกับพฤติกรรมนก หรือตัวแปรการเข้าถึงแหล่งซื้อกับราคาเทียบนกถูกกฎหมายเป็นต้น (Gogtay & Thatte, 2017, pp.78-81) โดยความสัมพันธ์ทั้งหมดในภาพสามารถอธิบายได้ว่า (1) ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ซื้อขึ้นอยู่กับพฤติกรรมนก การเข้าถึงแหล่งซื้อ ราคาเทียบนกถูกกฎหมาย และการซื้อนกที่ผิดกฎหมาย (2) พฤติกรรมนกขึ้นอยู่กับ ราคาเทียบนกถูกกฎหมาย การเข้าถึงแหล่งซื้อ และการซื้อนกที่ผิดกฎหมาย (3) การเข้าถึงแหล่งซื้อขึ้นอยู่กับราคาเทียบนกถูกกฎหมาย และการซื้อนกที่ผิดกฎหมาย และ (4) ราคาเทียบนกถูกกฎหมายขึ้นอยู่กับ การซื้อนกที่ผิดกฎหมายซึ่งสามารถเขียนเป็นสมมติฐานได้ 4 ชุดดังนี้

$$\text{DOMOGC} = f(\beta_1 \text{ BEHAVIO} + \beta_2 \text{ SOURCE} + \beta_3 \text{ PRICEB} + \beta_4 \text{ NLEGALB}) \dots (1)$$

$$\text{BEHAVIO} = f(\beta_5 \text{ PRICEB} + \beta_6 \text{ SOURCE} + \beta_7 \text{ NLEGALB}) \dots (2)$$

$$\text{SOURCE} = f(\beta_8 \text{ PRICEB} + \beta_9 \text{ NLEGALB}) \dots (3)$$

$$\text{PRICEB} = f(\beta_{10} \text{ NLEGALB}) \dots (4)$$

ภาพที่ 2 ความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ใช้ในงานวิจัย

หมายเหตุ : β คือ ค่าเบต้าหรือค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยปรับมาตรฐาน (Standardized regression coefficients)

วิธีการศึกษา

งานวิจัยใช้แนวทางเชิงปริมาณ (Quantitative approach) ประชากรในงานวิจัยครั้งนี้คือ ผู้ซื้อนกปรอดหัวโขนเคราแดงที่ผิดกฎหมายในอำเภอบางกะปิ ผู้วิจัยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Convenience Sampling) ด้วยการเดินทางไปยังสถานที่เลี้ยงนกปรอดหัวโขนเคราแดง ซึ่งมีทั้งผู้เข้าไปเยี่ยมชมและผู้ประสงค์จะหาซื้อนกปรอดหัวโขนเคราแดง จากนั้นสอบถามว่าผู้กำลังดูนกปรอดหัวโขนเคราแดงอยู่นั้นมีความประสงค์ จะซื้อนกปรอดหัวโขนเคราแดงหรือไม่ ถ้ามีความประสงค์ ผู้วิจัยขอความร่วมมือให้แบบสอบถามที่เขียนขึ้นโดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 78 คน (Mesa, Chica, Duquia, Bonamigo, & Bastos, 2016, pp.326-330) การเก็บข้อมูลใช้การเก็บจากแบบสอบถาม (Questionnaire) โดยสร้างคำถามเป็นข้อความเข้าใจง่ายไม่สลับซับซ้อนคำถามมีการแบ่งคำถามเป็นหมวดหมู่ตามตัวแปร

ที่ศึกษาเพื่อให้เกิดความสะดวกและครอบคลุมทุกประเด็นของการศึกษา มีการทดสอบรายการข้อคำถาม (Pretest) กับประชากรที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงประชากรเป้าหมายก่อนเข้าสู่สนามจริง (Caspar, 2016) แบบสอบถามได้ผ่านการวัดความเชื่อมั่นของความคงตัว (Stability Reliability) ใช้แบบสอบถามชุดเดียวกันกับผู้เลี้ยงนกปรอดหัวโขนเคราแดงระยะเวลาห่างกันช่วงหนึ่งหรือที่เรียกว่าวิธีการทดสอบซ้ำ (Test-Retest Method) (Resch, Driscoll, McCaffrey, Brown, Ferrara, & Macciocchi, 2013, pp. 506-511) การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากประชากรเป้าหมายวิเคราะห์ปัจจัย (Factor Analysis) เพื่อกำหนดน้ำหนักปัจจัย (Factor Loading) ของแต่ละรายการ โดยยืนยันความถูกต้อง

ตามหลักวิชาการว่าได้วัดในสิ่งที่ต้องการจากการพิจารณาเรื่องความถูกต้องได้แก่ ความถูกต้องในตัวสร้าง (construct validity) (Besnoy, Dantzler, Besnoy, & Byrne, 2016, pp.3-22) ความถูกต้องในเนื้อหา (content validity) (Lafave, Tyminski, Riege, Hoy, & Dexter, 2015, pp.89-92) ความถูกต้องที่เกี่ยวกับมาตรฐาน (criterion-related validity) (Arthur, Day, McNelly, & Edens, 2006, pp.125-154) ความถูกต้องผิวหน้า (face validity) (Sato, & Ikeda, 2015, pp.1-16) ความถูกต้องด้านบรรจบ (convergent validity) ความถูกต้องด้านจำแนก (discriminant validity) (Engelland, Holland, & Piper, 2016, pp.37-50) วัดค่าความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency Method) ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อถือได้แต่ละรายการมาตรวัด หาค่าครอนบักอัลฟา (Cronbach's Alpha) (ตารางที่ 2) ที่สำคัญ คือการตรวจสอบสภาพข้อมูลว่ามีการละเมิดข้อสมมติหรือไม่ ก่อนนำข้อมูลไปใช้วิเคราะห์สถิติ พิจารณาตัวแปรอิสระต้องไม่สัมพันธ์สูง (Multicollinearity) การกระจายปกติตัวแปรเดียว (Univariate Normality) ความเป็นเส้นตรง (Linearity) ความเหมือนกันของการผันแปร (Homoscedasticity) และการกระจายปกติหลายตัวแปร (Multivariate Normality) (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2558, น.18-24) หลังเสร็จสิ้นกระบวนการข้างต้นจึงวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จ รูป SPSS for Windows ใช้สถิติพรรณนาโดยใช้อัตราส่วนร้อยละ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความเบ้ และค่าความโด่ง อธิบายสภาพทั่วไปของตัวแปรเพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อ 1 ส่วนการวิเคราะห์อิทธิพลตัวแปรอิสระทั้ง 4 ตัวที่มีต่อการช้อนกที่ผิดกฎหมาย เพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อ 2 ใช้เทคนิคการวิเคราะห์เส้นทาง (Path Analysis) พิสูจน์ว่าตัวแปรอิสระใดที่มีอิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวมต่อการช้อนกปรอดหัวโขนเคราแดงผิดกฎหมายของผู้ซื้อที่อาศัยในอำเภอบางกะปิ

ผลการศึกษา

ผลที่ได้จากการศึกษาเพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 ปรากฏในตารางที่ 1 ส่วนผลที่ได้จากการ ศึกษาเพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2 ปรากฏในตารางที่ 4 รายละเอียดต่าง ๆ มีดังนี้

ตารางที่ 1 สถิติพรรณนาสภาพทั่วไปของตัวแปรที่ใช้ศึกษา (n=78)

รายการที่ใช้วัด		อัตราส่วนร้อยละ
เพศ	ชาย	92.5
	อายุ	
	ต่ำกว่า 20 ปี	7.3
	21 - 40 ปี	33.7
	41 – 60 ปี	41.4
	มากกว่า 60 ปี	17.6
	การศึกษา	
	ต่ำกว่าปริญญาตรี	40.6
	ปริญญาตรี	47.7
	ปริญญาโท	11.7
	รายได้ต่อเดือน	
	ไม่เกิน 15,000 บาท	12.8
	15,001 - 25,000 บาท	31.6
	25,001 - 35,000 บาท	35.3
	มากกว่า 35,000 บาท	20.3
	ประสบการณ์เลี้ยงนก	
	ไม่เกิน 1 ปี	7.3
	1 - 5 ปี	21.6
	6 - 10 ปี	42.3
	มากกว่า 10 ปี	28.8
	จำนวนนกที่เลี้ยง	
	1 - 5 ตัว	17.0
	6 - 10 ตัว	45.6
	มากกว่า 10 ตัว	37.4

รายการที่ใช้วัด	อัตราส่วนร้อยละ
ราคาเทียบบนกฎกฎหมาย สูง	9.7
ปานกลาง	13.0
ต่ำ	77.3
การชื้อนกที่ผิดกฎหมาย เป็นประจำ	59.0
บางครั้ง	41.0

จากตารางที่ 1 พบว่าลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ซื้อนกปรอดหัวโขนเคราแดงที่ผิดกฎหมายเกือบทั้งหมดเป็นเพศชาย (92.5) อายุระหว่าง 41 - 60 ปี (41.4) สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี (47.7) มีรายได้ต่อเดือนเฉลี่ย 25,001 - 35,000 บาท (35.3) มีประสบการณ์ในการเลี้ยงนก 6 - 10 ปี (42.3) เลี้ยงนกที่บ้านไว้ 6 - 10 ตัว (45.6) ผู้ซื้อนกปรอดหัวโขนเคราแดงส่วนใหญ่คิดเห็นว่าราคาของนกผิดกฎหมายต่ำกว่าเมื่อเทียบกับนกที่ถูกกฎหมาย (77.3) ซึ่งผู้เลี้ยงนกปรอดหัว โขนเคราแดงที่อาศัยอำเภอเขตบางกะปิซื้อนกที่ผิดกฎหมายเป็นประจำ (59.0)

ตารางที่ 2 พฤติกรรมและการเข้าถึงแหล่งซื้อนกป่า

รายการที่ใช้วัด	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน	ค่าความเบ้	ค่าความโด่ง
พฤติกรรมนกป่า						
มีเสียงร้องไพเราะ	1	9	6.76	2.84	.34	.17
มีความตื่นตัวสูง	4	10	8.24	3.86	.09	.26
มีจิตใจนักสู้	3	10	7.79	3.12	.51	-.16
การเข้าถึงแหล่งซื้อนกป่า						
ร้านขาย	1	10	8.17	3.76	.79	.56
บ้านเพื่อน	3	9	7.46	3.26	1.07	.88
อินเทอร์เน็ต	3	9	7.59	3.37	.57	.69

จากตารางที่ 2 พบว่า พฤติกรรมนกป่าหรือนกที่ผิดกฎหมายที่แสดงออกโดดเด่นมากที่สุดคือ นกมีความตื่นตัวสูง (8.24 จากคะแนนเต็ม 10) รองลงมาได้แก่ มีจิตใจนึกสู้และร้องไพเราะ ลำดับท้าย (6.76) ส่วนช่องทางในการเข้าถึงแหล่งซื้อของของผู้ซื้อนกปรอดหัวโขนเคราแดงที่ผิดกฎหมายส่วนใหญ่ซื้อผ่านร้านขายนก (8.17 จากคะแนนเต็ม 10) รองลงมาได้แก่ช่องทางอินเทอร์เน็ต และซื้อจากบ้านเพื่อนเป็นลำดับท้าย (7.46) สรุปความได้ว่าผู้ซื้อนกปรอดหัวโขนเคราแดงที่ผิดกฎหมายส่วนใหญ่ซื้อนกผ่านร้านขายนกที่เปิดผิดกฎหมาย เหตุที่ซื้อเพราะนกมีพฤติกรรมที่ตื่นตัวสูง

การตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2 ที่ศึกษาอิทธิพลของตัวแปรอิสระได้แก่ ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ซื้อ พฤติกรรมนก การเข้าถึงแหล่งซื้อ ราคาเทียบนก ถูกกฎหมายที่มีต่อการซื้อนกที่ผิดกฎหมาย ก่อนนำข้อมูลเข้าสู่การวิเคราะห์ทางสถิติ ต้องตรวจสอบข้อมูลก่อนว่ามีการละเมิดข้อสมมติที่กำกับเทคนิควิธีหรือไม่ โดยตรวจสอบข้อสมมติ (assumptions) อย่างน้อย 4 ข้อได้แก่ การกระจายปกติตัวแปรเดียว (univariate normality) ความเป็นเส้นตรง (linearity) ความเหมือนกันของการผันแปร (homoscedasticity) ตัวแปรอิสระไม่สัมพันธ์สูง (muticollinearity) (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2556, น.90-99) ก่อนนำไปใช้วิเคราะห์สถิติระดับกลางหรือระดับสูง (ตารางที่ 3) และใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ทำการแปลงข้อมูลเชิงคุณภาพที่เป็นตัวแปรพยากรณ์ให้เป็นตัวแปรหุ่น (dummy variable) สำหรับใช้วิเคราะห์ถดถอย (กรรณิการ์ สุขเกษม และสุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2558, น.16)

ตารางที่ 3 ค่าความสัมพันธ์ทวิระหว่างตัวแปรและสถิติพรรณนาตัวแปรที่ใช้ศึกษา

Variables	NLEGALB	DOMOGC	BEHAVIO	SOURCE	PRICEB
NLEGALB	1.00	.51	.37	.62	.26
DOMOGC		1.00	.66	.31	.19
BEHAVIO			1.00	.28	.34
SOURCE				1.00	.47
PRICES					1.00
Tolerance	-	.76	.84	.71	.78
VIF	-	1.37	1.28	1.44	1.31
K-S Test	.11	.07	.09	.07	.08

Min	1	2	1	1	1
Max	2	6	3	3	3
X	1.49	4.14	1.71	1.93	2.13
SD.	.78	1.96	.87	.79	.91
Skewness	.57	.89	-.37	.22	1.21
Kurtosis	.43	1.17	.67	-.19	.91

หมายเหตุ : Kaiser – Meyer Olkin = .632, Sig. F = .000, F test = 1.437

จากตารางที่ 3 ผู้วิจัยตรวจสอบตัวแปรทั้งหมดที่ศึกษาพบว่าการกระจายปกติพิจารณาจากค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความเบ้ ค่าความโด่ง และค่าที่ได้จาก K - S test พบว่า ตัวแปรอิสระทุกตัวกระจายปกติ และเมื่อทดสอบ linearly เพื่อตรวจสอบความเป็นเส้นตรงพบว่า ตัวแปรอิสระทุกตัวมีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงกับการชื้อนกที่ผิดกฎหมาย (NLEGALB) ที่เป็นตัวแปรตาม (F test = 1.437 มีนัยสำคัญทางสถิติ) อีกทั้งพิจารณาจากค่า VIF และ Tolerance พบว่าไม่มีปัญหาความสัมพันธ์กันสูง รวมถึงค่าความสัมพันธ์ของตัวแปรทุกตัวไม่เกิน .75 ค่า KMO อยู่เกณฑ์ปกติ และค่า Sig F. เพื่อตรวจสอบความเป็นเส้นตรงก็ได้ค่าปกติสรุปได้ว่าภาพรวมตัวแปรที่จะใช้วิเคราะห์อยู่ในเกณฑ์ใช้ได้ ไม่ละเมิดข้อสมมติแต่ประการใด

การวิเคราะห์เส้นทางเพื่อหาอิทธิพลโดยรวมของตัวแปรอิสระทั้ง 4 ที่มีต่อการชื้อนกที่ผิดกฎหมายเพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2 ปรากฏสมการโครงสร้าง 1 - 4 และภาพที่ 3 ดังนี้

$$\text{DOMOGC} = f(.727 \text{ BEHAVIO} + 7.06 \text{ SOURCE} + 7.91 \text{ PRICEB} + .674 \text{ NLEGALB}) \dots (1)$$

$$R = .611 \quad R^2 = .407 \quad F = 14.136 \quad \text{Sig.F} = .000$$

$$\text{BEHAVIO} = f(.497 \text{ PRICEB} + .734 \text{ SOURCE} + .741 \text{ NLEGALB}) \dots (2)$$

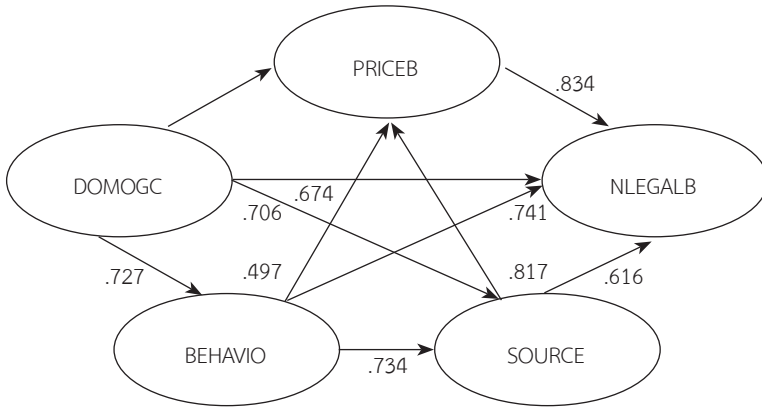
$$R = .491 \quad R^2 = .314 \quad F = 12.861 \quad \text{Sig.F} = .000$$

$$\text{SOURCE} = f(.817 \text{ PRICEB} + .616 \text{ NLEGALB}) \dots (3)$$

$$R = .564 \quad R^2 = .437 \quad F = 13.426 \quad \text{Sig.F} = .001$$

$$\text{PRICEB} = f(.834 \text{ NLEGALB}) \dots (4)$$

$$R = .517 \quad R^2 = .324 \quad F = 13.217 \quad \text{Sig.F} = .000$$

ภาพที่ 3 ผลการวิเคราะห์เส้นทางความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ (path diagram) โดยที่ $\beta_1 = .727$, $\beta_2 = .706$, $\beta_3 = .791$, $\beta_4 = .674$, $\beta_5 = .497$, $\beta_6 = .734$, $\beta_7 = .741$, $\beta_8 = .817$, $\beta_9 = .616$, $\beta_{10} = .834$

ตารางที่ 4 อิทธิพลทางตรง ทางอ้อม และโดยรวมของตัวแปรอิสระทั้ง 4 ที่มีต่อการซื้อนกที่มีเครื่องหมาย

อิทธิพลของตัวแปร	ความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล		
	ทางตรง	ทางอ้อม	ผลรวม
ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ซื้อ (DOMOGC)	.674	1.421	2.095
พฤติกรรมนก (BEHAVIO)	.741	.866	1.607
การเข้าถึงแหล่งซื้อ (SOURCE)	.616	.681	1.297
ราคาเหี้ยบนกถูกกฎหมาย (PRICEB)	.834	-	.834

หมายเหตุ : (1) อิทธิพลทางอ้อมของลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ซื้อได้จาก $(.727 \times .734 \times .616) + (.706 \times .616) + (.791 \times .834) = 1.421$ และผลรวมได้จาก $.674 + 1.421 = 2.095$ (2) อิทธิพลทางอ้อมของพฤติกรรมนกได้จาก $(.734 \times .616) + (.497 \times .834) = .866$ และผลรวมได้จาก $.741 + .866 = 1.607$ และ (3) อิทธิพลทางอ้อมของการเข้าถึงแหล่งซื้อได้จาก $.817 \times .834 = .681$ และผลรวมได้จาก $.616 + .681 = 1.297$

สรุปและอภิปรายผล

ผลการศึกษาเพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 ที่ศึกษาสภาพทั่วไปของลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ซื้อนกปรอดหัวโขนเคราแดงที่ผิดกฎหมายในอำเภอบางกะปิ สามารถสรุปความได้ว่า ผู้ซื้อนกปรอดหัวโขนเคราแดงที่ผิดกฎหมายในอำเภอบางกะปิที่เกือบทั้งหมดเป็นเพศชาย อายุระหว่าง 41 - 60 ปี มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีรายได้ต่อเดือนเฉลี่ย 25,001 - 35,000 บาท มีประสบการณ์ในการเลี้ยงนก 6 - 10 ปี เลี้ยงนกที่บ้านไว้ 6 - 10 ตัว โดยผู้ซื้อนกปรอดหัวโขนเคราแดงส่วนใหญ่คิดเห็นว่าราคาของนกผิดกฎหมายต่ำกว่าเมื่อเทียบกับนกที่ถูกกฎหมาย เช่นนี้ผู้เลี้ยงนกปรอดหัวโขนเคราแดงที่อาศัยในอำเภอบางกะปิจึงซื้อนกที่ผิดกฎหมายเป็นประจำซึ่งการที่ผู้เลี้ยงส่วนใหญ่ซื้อนกที่ผิดกฎหมายเป็นประจำเป็นการแสดงออกถึงพฤติกรรมที่กระทำผิดซ้ำซากหรือกระทำความผิดบ่อยครั้งจนถือว่าติดเป็นนิสัย หากเป็นกรณีที่ผู้เลี้ยงซื้อโดยรู้ว่าเป็นการประพฤติดังปฏิบัติที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมายก็จัดอยู่ในประเภทผู้กระทำความผิดโดยสันดาน (Gottfredson, 1996, p.23) ผู้เลี้ยงนกกลุ่มนี้ควรปรับปรุงพฤติกรรมการซื้อขายของตนโดยประพฤติดังปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมายได้กำหนดไว้กล่าวคือ ผู้เลี้ยงควรเลือกซื้อนกตามฟาร์มเพาะพันธุ์ที่ได้รับใบอนุญาตจากหน่วยงานภาครัฐ จึงสามารถครอบครองนกที่ขึ้นทะเบียนถูกต้องตามกฎหมาย

อย่างไรก็ดีผู้ซื้อนกปรอดหัวโขนเคราแดงหรือนกป่าส่วนใหญ่คิดเห็นว่าพฤติกรรมของนกป่าที่แสดงออกโดดเด่น คือ มีความตื่นตัวสูง ร้องลงมาได้แก่ มีจิตเจ้านกสูง และร้องไพเราะเป็นลำดับท้าย สอดคล้องกับผลการ ศึกษาพฤติกรรมนกป่าของนักการศึกษาไทยที่ระบุว่า นกที่ได้มาจากป่าจะมีสัญชาตญาณการอยู่ในป่าหากินในที่กว้าง เมื่อนำมาเลี้ยงที่จำกัดนกจะตื่นกลัวและพยายามบินหนีตลอดเวลาโดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อมีคนเข้าใกล้ (ตื่น ตัวสูง) โดยนกที่โตจากป่าเกือบทุกตัวจะมีจิตใจที่สู้เต็มร้อย เพราะผ่านการต่อสู้กับภัยอันตรายมากมายในธรรมชาติเพื่อรักษาชีวิต อีกทั้งนกป่าที่ถูกดักจับจากธรรมชาติมักเป็นนกหนุ่มที่ร้องเพลงได้ไพเราะตามแต่แหล่งถิ่นอาศัย (สีฟ้า ละออง, 2554) เป็นลักษณะที่โดดเด่นที่นกเพาะจากฟาร์มหรือนกที่ถูกกฎหมายไม่มี จึงเป็นที่มาประการหนึ่งของการซื้อนกที่ผิดกฎหมาย

ส่วนช่องทางในการเข้าถึงแหล่งซื้อนกของผู้ซื้อนกปรอดหัวโขนเคราแดงที่ผิดกฎหมายส่วนใหญ่ซื้อผ่านร้านขายนก ร้องลงมาได้แก่ ซื้อทางอินเทอร์เน็ตและซื้อจากบ้านเพื่อนเป็นลำดับท้าย โดยร้านขายนกดังกล่าวมีทั้งในอำเภอบางกะปิที่มีจำหน่าย 4 ร้านเป็นอย่างน้อย (ผู้จัดการออนไลน์, 2558; ตระเวนข่าวออนไลน์, 2558) รวมถึงบริเวณรอบๆ พื้นที่ที่ถูกลอบเปิดขายอีกหลายร้าน ซึ่งร้านขายนกที่เป็นแหล่งซื้อขายรายใหญ่ของกรุงเทพมหานครอยู่ที่ตลาดสวนจตุจักร (ไทยรัฐออนไลน์, 2560; มติชนออนไลน์, 2560) ส่วนการซื้อทางอินเทอร์เน็ตจะปรากฏตามเว็บไซต์ที่เกี่ยวกับนกปรอดหัวโขนเคราแดง (คมชัดลึกออนไลน์, 2561) หรือตามเฟซบุ๊ก

ส่วนตัวของผู้ลักลอบขายนกผิดกฎหมาย และการซื้อจากบ้านเพื่อน ในที่นี้หมายถึงถึงบ้านเพื่อนของเพื่อน หรือบ้านเพื่อนของพรรคพวกในแวดวงที่ผ่านการแนะนำจากผู้อื่น ที่ผู้ซื้ออาจไม่รู้จึกมักคุ้นก็เป็นได้

ผลการศึกษาเพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2 ที่ศึกษาอิทธิพลของลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ซื้อ พฤติกรรมนก การเข้าถึงแหล่งซื้อ ราคาเทียบนกถูกกฎหมาย ที่มีต่อการชื้อนกที่ผิดกฎหมายของผู้ซื้อในอำเภอบางกะปิ สามารถสรุปความได้ว่าราคาเทียบนกถูกกฎหมายมีอิทธิพลทางตรงมากที่สุดต่อการชื้อนกปรอดหัวโขนเคราแดงผิดกฎหมาย หรือกล่าวอย่างง่ายได้ว่านกผิดกฎหมายซื้อขายในราคาไม่แพง อิทธิพลรองลงมา ได้แก่ พฤติกรรมนก ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ซื้อ และการเข้าถึงแหล่งซื้อเป็นลำดับท้าย อย่างไรก็ตาม ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ซื้อที่ประกอบด้วยเพศ อายุ การศึกษา รายได้ ประสพการณ์เลี้ยงนก และจำนวนนกที่เลี้ยง มีอิทธิพลทางอ้อมและอิทธิพลรวมต่อการชื้อนกปรอดหัวโขนเคราแดงผิดกฎหมาย

การที่ราคาขายนกที่ผิดกฎหมายหรือนกป่ามีอิทธิพลทางตรงสูงต่อการที่ผู้ชื้อนกปรอดหัวโขนเคราแดงนิยมชื้อนกผิดกฎหมายเนื่องจากนกที่ผิดกฎหมายมีต้นทุนของราคาต่ำกว่านกที่ขึ้นทะเบียนถูกต้องตามกฎหมายหรือนกที่มีต้นกำเนิดจากฟาร์มเพาะเลี้ยงที่ต้องผ่านกระบวนการเลี้ยงดูจากมนุษย์ ใช้ต้นทุนสูงกว่า ส่งผลให้ราคาค่าตัวนกเกิดความแตกต่างกันพอสมควร ผู้เลี้ยงกลุ่มหนึ่งโดยเฉพาะกลุ่มที่มีรายได้น้อยจึงนิยมชื้อนกผิดกฎหมายมาเลี้ยง สอดคล้องกับข้อมูลประชากรเป้าหมายที่เกือบครึ่งหนึ่งมีรายได้ต่อเดือนไม่ถึง 25,000 บาท และส่วนใหญ่นิยมชื้อนกป่าเป็นประจำและการที่ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ซื้อที่ประกอบด้วยเพศ อายุ การศึกษา รายได้ ประสพการณ์การเลี้ยงนก และจำนวนที่เลี้ยงนก มีอิทธิพลทางอ้อมและโดยรวมเป็นอย่างมากต่อการชื้อนกปรอดหัวโขนเคราแดงที่ผิดกฎหมายสามารถอธิบายแยกประเด็นได้ดังนี้

อายุหรือวัยเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่ทำให้บุคคลแตกต่างกัน บุคคลที่มีอายุต่างกัน จะมีความรับผิดชอบ ความรอบรู้ ประสพการณ์ ความสนใจ ความคิด วุฒิภาวะด้านต่าง ๆ แตกต่างกันไป เช่นเดียวกับเรื่องการศึกษาที่มีอิทธิพลทำให้คนแตกต่างกัน โดยผู้ที่ได้รับการศึกษาจะเป็นคนมีคุณภาพ สามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านต่าง ๆ ไปในทางที่ดีขึ้นกว่าเดิม (จริฎาภรณ์ ช่วยเรือง และชนิชา ปิยชัยนัต, 2555) เช่นนี้อายุและการศึกษาของบุคคลมีอิทธิพลที่ส่งผลต่อการตัดสินใจที่จะชื้อหรือไม่ชื้อนกที่ผิดกฎหมายกล่าวคือ ผู้เลี้ยงที่จะชื้อนกที่มีวัยวุฒิและคุณวุฒิสูงจะตัดสินใจชื้อนกที่ผิดกฎหมายในระดับที่ต่ำกว่าผู้เลี้ยงที่จะชื้อนกที่มีวัยวุฒิและคุณวุฒิระดับต่ำ (Moorhouse, Balaskas, D'Cruze, & Macdonald, 2017, pp.337-345) เรื่องของรายได้ต่อเดือนที่เป็นตัวแปรประกอบเรื่องหนึ่งของลักษณะทาง

ประชากรศาสตร์ของผู้ซื้อที่มีอิทธิพลทั้งทางอ้อมและผลรวมต่อการชื้อนบกพรอดหัวโชนเคราแดงที่ผิดกฎหมายของกลุ่มประชากรเป้าหมายพบว่าไม่มีนัยสำคัญมากนัก เนื่องจากผู้ชื้อนบกพรอดหัวโชนเคราแดงผิดกฎหมายทั้งที่มีรายได้ต่อเดือนไม่สูง (ไม่เกิน 15,000 บาท) หรือมีรายได้ต่อเดือนสูง (มากกว่า 35,000 บาท) นิยมชื้อนบกที่ผิดกฎหมายไม่แตกต่างกัน โดยให้เหตุผลที่สอดคล้องกันว่าตัวละ 200 - 300 บาท หากชื้อก็ไม่วะทบกับค่าใช้จ่ายประจำเดือนของตนหรือครอบครัว

ประเด็นที่น่าสนใจเรื่องประสบการณ์ในการเลียงและจำนวนที่เลียงของผู้ชื้อนบกพรอดหัวโชนที่ผิดกฎหมาย พบว่า ผู้ชื้อนบกผิดกฎหมายที่มีประสบการณ์ในการเลียงมากกว่า 6 ปี และมีจำนวนนกที่เลียงในบ้านพักอาศัยมากกว่าตั้งแต่ 6 ตัวขึ้นไป จะมีความต้องการชื้อนบกผิดกฎหมายมากกว่าผู้ชื้อนบกผิดกฎหมายที่มีประสบการณ์ในการเลียงต่ำกว่า 6 ปี และมีจำนวนนกที่เลียงในบ้านพักอาศัย 1 - 5 ตัว เหตุเพราะนกผิดกฎหมายที่ชื้อส่วนใหญ่จะเป็นนกป่าที่ไม่เชื่องกับผู้คน จะดินมากขณะที่คนเข้าใกล้กรงไม่กล้าร้องฝักฝนให้นกชื้อได้ง่าย จึงไม่เป็นที่นิยมกับกลุ่มผู้ชื้อที่มีประสบการณ์ในการเลียงไม่มากนัก ขณะที่เรื่องจำนวนนกที่เลียงที่บ้านมีผลต่อการตัดสินใจชื้อนบกผิดกฎหมายโดยผู้ชื้อหลายรายให้ความเห็นตรงกันว่าชื้อเพื่อเลียงไว้เป็นทางเลือกโดยนกผิดกฎหมายที่ชื้อไม่ต้องพิถีพิถันกับการเลียงเฉกเช่นนกที่เกิดจากฟาร์มเพาะพันธุ์ หากจะต้องเลียงนกเพิ่มก็ไม่มีปัญหา อย่างมากก็เพิ่มกล้วยวันละลูกเท่านั้น และหากนกที่ชื้อตายก็ไม่เสียดายนกเพราะเป็นนกป่าที่ชื้อมาในราคาไม่สูง

ข้อเสนอแนะ

แม้ว่าราคาของนกที่ผิดกฎหมายเมื่อเทียบกับนกที่ถูกต้องตามกฎหมายจะมีอิทธิพลทางตรงสูงและเป็นที่ดึงดูดความสนใจต่อการตัดสินใจชื้อก็ตาม แต่สิ่งสำคัญที่ผู้ชื้อควรต้องตระหนักคือ ผู้ครอบครองนกประเภทนี้มีความผิดตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่าฐานฝ่าฝืนมาตรา 19 ซึ่งมีบทกำหนดโทษมาตรา 47 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสี่ปีหรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ เช่นนี้ก่อนที่ผู้เลียงตัดสินใจชื้อนบกพรอดหัวโชนเคราแดงผิดกฎหมายควรพิจารณาอย่างรอบคอบผ่านกระบวนการตัดสินใจชื้อที่ประกอบด้วย (1) การรับรู้ปัญหา (2) การค้นหาข้อมูล (3) การประเมินผลทางเลือก (4) การตัดสินใจชื้อ (Sumi, & Kabir, 2010, pp.2-9) โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่ชื้อนบกผิดกฎหมายที่ยังอายุและประสบการณ์ไม่มากหรือมีระดับการศึกษาไม่สูง จำต้องพิจารณาอย่างมากด้วยความถี่ถ้วนก่อนตัดสินใจชื้อนบกประเภทนี้

กรณีผู้เลียงเคยชื้อนบกผิดกฎหมายและปัจจุบันได้ครอบครองอยู่ สามารถสอบถามข้อมูลในการขอยื่นคำขออนุญาตครอบครองสัตว์ป่าตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า

พ.ศ.2535 (แบบ สป.9 และแบบ สป.14) เพื่อรับใบอนุญาตการครอบครอง (สป.15) โดยผู้อยู่กรุงเทพมหานครติดต่อที่สำนักอนุรักษ์สัตว์ป่ากรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช ส่วนผู้อยู่ท้องที่อื่นติดต่อที่สำนักงานบริหารพื้นที่อนุรักษ์แห่งท้องที่ ตามสถานที่เลี้ยงสัตว์ป่านั้น (ราชกิจจานุเบกษา, 2551)

บรรณานุกรม

- กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช. (2552). *การเพาะขยายพันธุ์นกปรอดหัวโขนเคราแดงของภาคเอกชน*. ผลงานวิจัยและรายงานความก้าวหน้างานวิจัยประจำปี 2552. (รายงานการวิจัย). กรุงเทพฯ: สำนักอนุรักษ์สัตว์ป่า กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช.
- กรรณิการ์ สุขเกษม และสุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2558). *คู่มือการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ATLAS.ti สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเชิงคุณภาพ*. กรุงเทพฯ: สามลดา.
- คมชัดลึกออนไลน์. (2561). *บุกจับร้านลอบขายนกกรงหัวจุก 100 ตัว*. สืบค้นจาก <http://www.komchadluek.net/news/crime/310472>
- จตุจักรสัตว์เลี้ยวออนไลน์. (2555). *ขายลูกบ๊องนกกรงหัวจุก*. สืบค้นจาก http://www.jjpetonline.com/pet_detail.php?post_no=5936
- จริยาภรณ์ ช่วยเรือง และชนิชา ปิยขันธ์. (2555). *พฤติกรรมการเล่นและปัจจัยที่สัมพันธ์กับความสุขจากการเลี้ยงนกกรงหัวจุกของผู้ที่อาศัยอยู่ในตำบลนาชุมเห็ด อำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร, คณะวิทยาการจัดการ, สาขาวิชาการจัดการทั่วไป.
- ตระเวนข่าวออนไลน์. (2558). *ตำรวจรวบแก๊งลักทรัพย์นกกรงหัวจุกของย่านรามคำแหง*. สืบค้นจาก <http://www.patrolnews.net/crime/ตำรวจ-รวบแก๊งค์ลักทรัพย์.html>
- ไทยรัฐออนไลน์. (2560). *กรมอุทยานฯ บุกจับค้ายนกกรงหัวจุก ตลาดนัดสวนจตุจักร*. สืบค้นจาก <https://www.thairath.co.th/content/521469>
- ผู้จัดการออนไลน์. (2558). *ป.บุกรวบแก๊งขโมย “นกกรงหัวจุก”*. สืบค้นจาก <http://www.manager.co.th/South/ViewNews.aspx?NewsID=9580000131790>
- พิชศาล พันธุ์วัฒนา. (2557). *นกกรงหัวจุกและการใช้ประโยชน์เพื่อชุมชนสัมพันธ์ของตำราวจนภาคใต้*. [The Red - Whiskered Bulbul and their uses for police community relations in Southern Thailand]. *วารสารหาดใหญ่วิชาการ*, 12(2), 105-111.

- มติชนออนไลน์. (2560). *เหยี่ยวดวงลุมจับนกปรอดหัวจุก*. สืบค้นจาก https://www.technologychaoban.com/uncategorized/article_19398
- ราชกิจจานุเบกษา. (2535). *พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535*. หน้า 1 เล่ม 119 ตอน 15.
- ราชกิจจานุเบกษา (2551). *กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การขอและออกใบอนุญาตในการเพาะพันธุ์สัตว์ป่าสงวนหรือสัตว์ป่าคุ้มครอง การครอบครองและการนำเคลื่อนที่เพื่อการค้าสัตว์ป่าคุ้มครองและซากของสัตว์ป่าคุ้มครอง และการค้าสัตว์ป่าคุ้มครอง ซากของสัตว์ป่าคุ้มครองและผลิตภัณฑ์ที่ทำจากซากสัตว์ป่าคุ้มครอง พ.ศ.2551*. เล่ม 125 ตอนที่ 23ก.
- สีฟ้า ละออง. (2554). *การแพร่กระจายของนกปรอดหัวโขนในพื้นที่อนุรักษ์ของประเทศไทย*. ผลงานวิจัยและรายงานความก้าวหน้างานวิจัยประจำปี 2553.(รายงานการวิจัย). กรุงเทพฯ: กลุ่มงานวิจัยสัตว์ป่า สำนักอนุรักษ์สัตว์ป่า กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่า และพันธุ์พืช.
- สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2558). *การสร้างมาตรฐานวัดสำหรับการวิจัยที่ถูกต้องและได้มาตรฐานสากล*. กรุงเทพฯ: สามลดา.
- สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2556). *การใช้สถิติในงานวิจัยอย่างถูกต้องและได้มาตรฐานสากล*. กรุงเทพฯ : สามลดา.
- สำนักอนุรักษ์สัตว์ป่า. (2554). *การเลี้ยงนกกรงหัวจุก*. สืบค้นจาก www.dnp.go.th/complain/notify/files/159_121125562554030002.pdf
- Agarwal, J., Osiyevskyy, O., & Feldman, P.M. (2015). Corporate reputation measurement: Alternative factor structures, nomological validity & organizational outcomes. *Journal of business ethics*, 130(2), 485-506.
- Arthur, W., Day, E. A., McNelly, T. L., & Edens, P. S. (2006). A meta-analysis of the criterion-related validity of assessment center dimensions. *Personnel Psychology*, 56, 125-154.
- Besnoy, K. D., Dantzler, J., Besnoy, L. R., & Byrne, C. (2016). Using exploratory and confirmatory factor analysis to measure construct validity of the traits, aptitudes, and behaviors scale (TABs). *Journal for the Education of the Gifted*, 39(1), 3-22.

- Caspar, R. (2016). *Cross-Cultural Survey Guideline: Pretesting*. Retrieved from http://www.ccsr.isr.umich.edu/images%5cpdfs%5CCCCSG_Pretesting.pdf
- Engellant, K.A., Holland, D.D., & Piper, R.T. (2016). Assessing convergent and discriminant validity of the motivation construct for the technology integration education (TIE) model. *Journal of Higher Education Theory and Practice*, 16(1), 37-50.
- Gogtay, N.J. & U.M. Thatte. (2017). Principles of correlation analysis. *Journal of the association of physicians of India*, 65, 78-81. Retrieved from http://www.japi.org/march_2017/12_sfr_principles_of_correlation.pdf
- Gottfredson, L.S. (1996). *Gottfredson's theory of circumscription and compromise*. Retrieved from www1.udel.edu/educ/gottfredson/reprints/1996CCtheory.pdf
- Haubl, G., & Trifts, V. (1999). *Consumer decision making in online shopping environments: The effects of interactive decision aids*. Retrieved from www.haas.berkeley.edu/courses/spring2000/BA269D/Haubltrifts00.pdf
- Kamtajeja, S., Sitasuwan, N., Chomdej, S., & Mennill, D.J. (2012). Species-distinctiveness in the vocal behaviour of six sympatric bulbuls (genus *Pycnonotus*) in South-East Asia. *Journal compilation BirdLife Australia*, 31-43.
- Lafave, L., Tyminski, S., Riege, T., Hoy, D., & Dexter, B. (2015). Content Validity for a Child Care Self-assessment Tool: Creating Healthy Eating Environments Scale (CHEERS). *Canadian journal of dietetic practice and research*, 77(2), 89-92.
- Mesa, J.M., Chica, D.A.G., Duquia, R.P., Bonamigo, R.R., & Bastos, J.L. (2016). Sampling: how to select participants in my research study?. *An Bras Dermatol*, 91(3), 326-330.

- Moorhouse, T.P., Balaskas, M., D'Cruze, N.C., & Macdonald, D.W. (2017). Information could reduce consumer demand for exotic pets. *Conservation Letters*, 10(3), 337–345.
- Resch, J., Driscoll, A., McCaffrey, N., Brown, C., Ferrara, M.S., & Macciocchi, S. (2013). ImPact test-retest reliability: Reliably unreliable?. *Journal of athletic training*, 48(4), 506-511.
- Sato, T., & Ikeda, N. (2015). Test-taker perception of what test items measure: a potential impact of face validity on student learning. *Language testing in Asia*, 5(10), 1-16.
- Sumi, R.S., & Kabir, G. (2010). Analytical hierarchy process for higher effectiveness of buyer decision process. *Global Journal of Management and Business Research*, 10(2), 2-9.